

Erklæring fra det Nordiske Ministerråd for Energi (MR-E) 1. oktober 2025

Norden har et unikt fællesskab og målrettet samarbejde. Det nordiske energisystem er fortsat stærkt, resilient og bygget på ren energi, men den geopolitiske situation udfordrer systemet. Vi, de nordiske energiministre, har på vores møde i Helsingfors den 1. oktober 2025 drøftet både den aktuelle energisituation og de udfordringer som ligger foran os.

I en tid med krig i Europa, en mere alvorlig sikkerhedssituation også i Norden og en ændret karakter af den transatlantiske alliance, er energisikkerheden helt centralt. Her har det nordiske samarbejde bekræftet sin betydning og sin styrke. Vi har forskellige forudsætninger og prioriteringer, men der er en lang række udfordringer og muligheder, som er fælles for hele Norden, og vi bakker op om de fælles ambitioner.

[Ukraines energiminister Svitlana Hrynychuk besøgte mødet online og delte erfaringer med opretholdelse af energiforsyningen under særdeles udfordrende vilkår. Energiministrene takker for at Svitlana Hrynychuk deler erfaringer trods den udfordrende situation i hjemlandet. Energiministrene bekræfter det gode forhold imellem Ukraine og de nordiske lande, og lægger vægt på at opretholde samarbejde og dialog både nu og i genopretningsfasen for det ukrainske energisystem.]

På baggrund af [mødet med den ukrainske energiminister samt] et high level seminar med temaet energisikkerhed, som blev afholdt af de finske formandskab forud for ministermødet, drøftede energiministrene, hvordan landenes løbende arbejde med at forbedre energisikkerheden kan styrkes og understøttes igennem nordisk samarbejde.

Norden er godt positioneret til at være førende inden for energisikkerhed gennem sin tradition for samarbejde, teknologiske fremskridt og fælles værdier, samt med en stigende andel af egenproduceret energi, som øger energisikkerhed og modstandsdygtighed, og mindsker afhængigheden af importerede fossile brændstoffer fra lande udenfor EU/EØS. Det gælder også for de dele af de arktiske områder, som er mere energimæssigt isolerede, men som med deres store potentiale inden for vedvarende energi er godt positioneret til at bidrage til produktionen af for eksempel grønne brændstoffer. Ved at uddybe samarbejdet kan de nordiske lande opbygge en mere sikker og bæredygtig energifremtid, der gavner samfundet og borgerne.

Samtidig er der behov for kontinuert opmærksomhed på nordens konkurrenceevne. Adgang til emissionsfri elektricitet til rimelige priser har været en af styrkerne for den nordiske industri, og her spiller det velfungerende nordiske elmarked en vigtig rolle. Vi står overfor en yderligere elektrificering, introduktion af store datacentre, hydrogenproduktion m.m., og alle prognoser peger på øget behov for elektricitet. Det kræver betydelige investeringer i transmissionsnettet og i tilstrækkelig ny elproduktion – herunder også planlægningsbar energi, lagring og forbrugerfleksibilitet som værn for elsystemets funktion. Hastigheden og den regionale koordinering skal øges, og der er potentiale for forbedring af rammevilkårene igennem forenkling, koordinering og harmonisering.

Målet er et fortsat stærkt energisamarbejde, som fastholder og styrker de nordiske landes modstandskraft, bæredygtighed og konkurrenceevne, og derigennem bidrager til at Norden kan nå visionen om at være verdens mest bæredygtige og integrerede region, og som samtidigt bidrager til et renere og mere uafhængigt Europa, der ikke bliver ved med at være afhængigt af russisk gas.